

PRITARTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2020 m. d. įsakymu Nr. 3-

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ IR KELIAMŲ LŪKESČIŲ AKCINEI BENDROVEI LIETUVOS PAŠTUI

I. Tikslas

Šiuo raštu dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami Susisiekimo ministerijos lūkesčiai dėl akcinės bendrovės Lietuvos pašto įmonių grupės (toliau – Bendrovė) veiklos kryptių, Bendrovei keliamų tikslų ir veiklos principų. Lūkesčiai formuojami 4 metų laikotarpiui, tačiau pagal poreikį Raštas gali būti atnaujinamas. Raštas yra skirtas skatinti bendradarbiavimą tarp Bendrovės ir Susisiekimo ministerijos.

Šiuo Raštu Susisiekimo ministerija nesiekia apriboti ar be reikalo išplėsti Bendrovės ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Bendrovė ir jos valdymo organai visų pirma privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Bendrovės įstatais ir kitais Bendrovės akcininko priimtais sprendimais, gerąja įmonių valdymo praktika ir prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus. Įgyvendinant šiuo Raštu išsakytus Susisiekimo ministerijos lūkesčius Bendrovės valdymo organai privalo vadovautis protingumu, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

II. Bendrovės paskirtis ir veiklos tikslai

Bendrovės įmonių grupės paskirtis – pašto paslaugų užtikrinimas Lietuvos Respublikoje.

Bendrovės veiklos tikslai, atitinkantys valstybės interesą, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų įstatymo nuostatas ir Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos uždavinius – užtikrinti kokybišką universaliosios pašto paslaugos, atitinkančios socialinius, ekonominius ir technologinius paslaugos naudotojų poreikius, teikimą liberalioje pašto paslaugų rinkoje ir efektyvų pašto infrastruktūros funkcionavimą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, didinti užimamos pašto paslaugų rinkos dalį ir plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą pašto paslaugų rinkoje, yra šie:

1. Specialiųjų įpareigojimų vykdymas:
 - 1.1. Universaliosios pašto paslaugos teikimo užtikrinimas visiems naudotojams vienodomis sąlygomis Lietuvos Respublikos gyvenamosiose vietovėse ne mažiau kaip 5 dienas per savaitę.
 - 1.2. Periodinių leidinių pristatymas kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams.
2. Valstybės pavestos funkcijos - pašto mokes ženklių išleidimas ir išėmimas iš apyvartos, vykdymas.
3. E-komercijai skirtų inovatyvių sprendimų, gerinančių pašto paslaugų teikimą, plėtra.
4. Tarptautinių rinkų plėtra.

Susisiekimo ministerija tikisi, jog Bendrovės veikla bus vystoma šiame rašte nurodytomis kryptimis, o keliami lūkesčiai taps Bendrovės strateginio veiklos plano dalimi su jų įgyvendinimą numatančiais siektiniais rodikliais ir reikšmėmis.

III. Socialinė atsakomybė

Socialinė atsakomybė ir rūpinimasis darbuotojais. Bendrovė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus. Bendrovė savo veikloje turi vadovautis gerąja tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika, į savo

strategiją turėtų integruoti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi principus aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu aspektais ir siekti užtikrinti technologijų naudojimą ir atsparios klimato kaitos pokyčiams infrastruktūros plėtrą. Susisiekimo ministerija tikisi, kad Bendrovė dės pastangas didinti darbuotojų įsitraukimą, darbuotojų motyvaciją ir profesinį augimą, užtikrins darbuotojams sąžiningą ir rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir motyvuojančios darbo aplinkos kūrimą. Bendrovės valdyba ir vadovybė palaikys nuolatinį ir konstruktyvų dialogą su darbuotojų atstovais.

Susisiekimo ministerija tikisi, kad valstybėje kilus ekstremalioms situacijoms ar kitoms nenumatytoms aplinkybėms, darančioms reikšmingą poveikį visuomenės gerovei ir saugumui, Bendrovė bus socialiai atsakinga ir prisidės prie valstybės veiksmų kovojant su šių situacijų ir aplinkybių padariniais.

Finansinių ir kitų paslaugų teikimas. Susisiekimo ministerija tikisi, kad bendrovė dės pastangas išsaugoti ir pagal galimybes plėsti finansinių ir kitų paslaugų prieinamumą Lietuvos Respublikos teritorijoje, ypač atkreipiant dėmesį į labiau nutolusius Lietuvos regionus ir jų gyventojus.

Klientų aptarnavimo kokybė. Bendrovė turi didinti klientams teikiamų paslaugų vertę, gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir didinti klientų pasitenkinimą paslaugomis. Bendrovė turi veikti taip, kad būtų užtikrintas paslaugų prieinamumas, kokybė ir subalansuoti paslaugų teikimo kaštai.

Valstybei svarbių funkcijų užtikrinimas. Bendrovė privalo užtikrinti universaliosios pašto paslaugos ir periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugų kokybišką teikimą, taip pat išleisti ir išimti iš apyvartos Lietuvos Respublikos pašto mokes ženklus kaip apmokėjimo priemones ir kaip filatelijos objektus. Susisiekimo ministerija tikisi, kad Bendrovė atsakingai vykdydama specialųjį įpareigojimą ir valstybės pavestą funkciją, skirs pakankamus resursus, būtinus pašto mokes ženklų leidybai ir platinimui. Bendrovė strateginiuose dokumentuose turėtų numatyti tikslus ir priemones, skirtas pašto mokes ženklų leidybos gerinimui, siekiant Lietuvos Respublikos bei Bendrovės tinkamo įvaizdžio formavimo ir reprezentavimo, įskaitant temų parinkimą, ženklų kokybės ir meninės vertės kėlimą bei pašto mokes ženklų leidybos proceso viešinimą. Susisiekimo ministerija tikisi glaudaus bendradarbiavimo su valstybės institucijomis, visuomeninėmis organizacijomis ir kitais suinteresuotais subjektais, didinant Bendrovės žinomumą ir prieinamumą visuomenei. Leidžiant su kitomis šalimis bendras pašto ženklų laidas, Bendrovė turėtų prisidėti prie informacijos sklaidos ir renginių organizavimo.

IV. Nefinansiniai lūkesčiai

Plėtros galimybės. Susisiekimo ministerija tikisi, kad Bendrovė pasinaudos tarptautinių rinkų perspektyvomis ir galimybėmis ir aktyviai dalyvaus tarptautinėje pašto paslaugų rinkoje. Plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą ir vykdant tarptautinius įsipareigojimus, Bendrovė turi tobulinti technologinį siuntų surinkimo, apdorojimo, paskirstymo ir pristatymo procesą naudojant užsienio praktiką ir pažangias technologijas, kad būtų patenkinti naudotojų poreikiai, atsižvelgiant į tarptautinės elektroninės prekybos plėtrą. Bendrovė taip pat turi tvariai didinti užimamos pašto paslaugų rinkos dalį Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Inovacijos. Bendrovė turi teikti prioritetus inovatyviems technologiniams sprendimams vystyti, kuriais būtų sukuriama vertė klientams ir pačiai Bendrovei.

Lyderystė. Susisiekimo ministerija tikisi, jog Bendrovė investuodama į naujas technologijas ir modernius darbo metodus, taps savo srities lydere regione.

Skaidrumas ir rizikos valdymas. Bendrovėje turi būti įdiegtos tokios atsparumo korupcijai priemonės ir procesai, kurie užtikrintų, kad Bendrovės veikla būtų vykdoma skaidriai ir sąžiningai, o viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų norminių teisės aktų nuostatomis. Bendrovė turi užtikrinti, kad būtų viešai

skelbiama visa informacija, nurodyta Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėse. Bendrovėje turi būti įdiegta ir nuolat tobulinama rizikų valdymo sistema.

Efektyvumas. Siekiant Bendrovės konkurencingumo turi būti skiriamas dėmesys veiklos efektyvumo didinimui ir veiklos sąnaudų valdymui. Bendrovė turi siekti optimizuoti veiklos procesus, juos automatizuoti ir skaitmenizuoti, taikyti kitus sprendimus, padedančius siekti didesnio efektyvumo. Pasirinkimas vykdyti investicijas privalo būti pagrįstas ir atliekamas įvertinus susijusias rizikas.

Geroji valdysena. Bendrovė, atsižvelgdama į VŠĮ Valdymo koordinavimo centro teikiamas rekomendacijas valdysenai gerinti, turi užtikrinti efektyvią ir geriausią valdymo praktiką atitinkantį valdymą ir siekti, kad Valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose Bendrovė būtų vertinama ne žemesniu kaip A įvertinimu. Taip pat Bendrovė privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijomis ir gerosiomis praktikomis.

V. Finansiniai lūkesčiai

Bendrovės vidutinė nuosavo kapitalo grąža (ROE) turi būti ne mažesnė nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas dydis.

Dividendai, padengus ankstesniais laikotarpiais patirtus nuostolius, turi būti mokami ne mažesni nei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą dividendų skyrimo formulę, kurioje jų dydis yra susietas su nuosavo kapitalo grąžos rodikliu (ROE).

Bendrovė turi užtikrinti nuoseklų skolos dalies kapitalo struktūroje mažėjimą ir siekti, kad finansinių skolų ir nuosavybės santykinis dydis neviršytų: 2020 m. – 3,8; 2021 –3,2; 2022 –2,6; 2023 – 2,2.

VI. Bendri lūkesčiai dėl veiklos principų

Bendrovės galutiniai savininkai yra mokesčių mokėtojai, todėl Bendrovės valdymo organai privalo dėti visas pastangas, kad Bendrovė būtų valdoma bei paslaugos teikiamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos gyventojų lūkesčius ir poreikius, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nuostatas, o sprendimai dėl Bendrovės turto, turinčio didelę visuomeninę ir/ar kultūrinę reikšmę, derėtų su valstybės bei visuomenės interesais.

Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas turėtų periodiškai pristatyti Susisiekimo ministerijos vadovybei atnaujintą strateginį veiklos planą, metinius biudžetus ir rezultatus, nuoseklų išsipareigojimų valdymą, siekiant sumažinti finansinės rizikos lygį, metines valdybos sąveikų vertinimo išvadas.

Bendrovės valdyba turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Susisiekimo ministerija tikisi, jog valdyba iš anksto informuos apie esminius Bendrovės sprendimus ir vykdys Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu priskirtas priežiūros funkcijas. Esminiais sprendimais laikomi šie valdybos priimami sprendimai apie:

- potencialius valdybos narių interesų konfliktus;
- potencialius teisinius ginčus;
- vadovo pasikeitimus;
- galimus Bendrovės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimus;
- esminius pokyčius Bendrovės veikloje;
- didesnio masto darbuotojų atleidimus;
- stambius įsigijimus ar pardavimus;
- galimą žalą visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimus, kurie gali reikalauti Susisiekimo ministerijos atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupciją ar politinę intervenciją;
- kitas esmines rizikas, keliančias grėsmę Bendrovės veiklos tęstinumui.

Bendrovės valdyba turėtų vadovautis protingumo principu ir informuoti ir apie kitus potencialiai su Bendrovės akcininko interesais susijusius svarbius sprendimus.
